

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ ALEXANDRU ȘI ARISTIA AMAN

TITU MAIORESCU

1840 - 1917

Bio-bibliografie selectivă

Lucrare realizată de **Florentina Urziceanu**

CUPRINS

Prefață.....	5
I. CRONOLOGIA VIEȚII ȘI A OPEREI LUI TITU MAIORESCU.....	7
II. BIBLIOGRAFIE.....	16
Opera lui Titu Maiorescu	16
În volume.....	16
În periodice.....	24
III. BIBLIOGRAFIE CRITICĂ SELECTIVĂ DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI TITU MAIORESCU	29
Lucrări cu caracter general.....	29
Bibliografii	29
Dicționare	29
Enciclopedii.....	31
Istории literare	31
Sinteze. Monografii. Studii de istorie și critică literară.....	35
În volume.....	35
În periodice.....	45
IV. ICONOGRAFIE.....	57
Portrete și fotografii în volume	57
Portrete și fotografii în periodice	58
V. APRECIERI CRITICE	59
VI. O DEDICAȚIE MANUSCRISĂ TITU MAIORESCU	66

**BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ
ALEXANDRU ȘI ARISTIA AMAN**

**TITU MAIORESCU
1840 - 1917**

Bio-bibliografie selectivă

**Craiova
2005**

Lucrare realizată de **Florentina Urziceanu**

Tehnoredactare computerizată:
Liana Mosorescu și Lavinia Dumitrescu

"La răspântiile culturii române veghează, ca și odinioară, degetul lui de lumină: pe aici e drumul"

Eugen Lovinescu

Prefață

Lucrarea de față aduce în atenția cititorilor o personalitate excepțională a poporului nostru, un om de o valoare incontestabilă.

Craiova, orașul unde a văzut lumina zilei, la mijlocul lui februarie 1840, se mândrește că toate istoriile literare consemnează cu litere mari, locul unde s-a născut Titu Maiorescu, cel care va deveni marele nostru critic literar, estetician, cadru universitar și om politic eminent, orator excepțional, mentor cu o reputație neegalată, un excelent organizator de școală, un mare dascăl.

Literar, cultural, politic, s-a impus contemporanilor, a dominat cu autoritate epoca.

Opera sa, calitățile sale morale l-au făcut să fie admirat și iubit de cea mai mare parte a colaboratorilor.

Fiu al marelui patriot ardelean, Ioan Maiorescu, a urmat primele clase primare la Școala Centrală din Craiova, unde, tatăl său, a fost profesor și director timp de zece ani, precum și revizor școlar al tuturor unităților de învățământ din cele cinci județe ale Olteniei.

Trebuie să remarcăm faptul că, în anii cât a fost elev la Craiova, a luat lecții de desen de la pictorul tipograf Constantin Lecca, un colaborator foarte apropiat al tatălui său. Tot la Craiova, Titu Maiorescu a trăit și nu le-a uitat toată viața, așa cum el însuși mărturisește, evenimentele anului 1848. În memoria sa de copil s-au întipărit clipele de sărbătoare și entuziasm trăite de craioveni.

Realizată într-o tehnică unitară, **Biobibliografia Titu Maiorescu** se vrea un instrument util de informare, pentru regăsirea edițiilor operei lui și a studiilor ce i-au fost consacrate. Ea este totodată și o încercare de valorificare a

patrimoniului excepțional al Bibliotecii Aman, precum și a bogatului fond bibliografic cules de-a lungul timpului din diverse periodice.

Ordonarea materialului s-a făcut astfel: Cronologia vieții și a operei; Bibliografie: opera în volume (ediții aflate în colecțiile bibliotecii) și în periodice; Bibliografie critică, cu selecțiuni privind viața, opera și personalitatea lui Titu Maiorescu, în volume, lucrări cu caracter general, enciclopedii, dicționare, ghiduri bibliografice, istorii literare, monografii, studii de critică literară în periodice. Urmează partea iconografică, cu portrete și fotografii identificate în volume și periodice.

Ultima parte cuprinde aprecierile critice, selectate din opera celor care au adus contribuții deosebite la cunoașterea și înțelegerea lui Titu Maiorescu : Garabet Ibrăileanu, Pompiliu Constantinescu, Eugen Lovinescu, Tudor Vianu, George Călinescu, Vladimir Streinu, Liviu Rusu, Nicolae Manolescu, Mihai Drăgan, Alexandru Piru.

Remarcăm, totodată, descrierea vol. "Histoire de la Décadence et de la Chute de L'Empire Romain par E. Gibbon", din colecțiile bibliofile ale bibliotecii noastre, cu o dedicație manuscrisă și autograf Titu Maiorescu pentru Duiliu Zamfirescu. Descrierea aparține prof. Gabriela Braun.

Au fost consultate cărți, periodice, cataloage, lucrări de referință, albume, alte documente. Ordonarea lucrărilor originale (exceptând pe cele din periodice, care sunt prezentate cronologic), cât și a celor de referință, s-a făcut după criteriul alfabetic.

Pentru regăsirea cu ușurință a lucrărilor bibliografice, punem la îndemână cotele sub care volumele respective sunt înregistrate în colecțiile noastre destinate studiului în sălile de lectură.

Florentina Urziceanu

I. CRONOLOGIA VIETII ȘI A OPEREI LUI TITU MAIORESCU

- 1840 În ziua de 15 februarie se naște la Craiova Titu Maiorescu, fiul lui Ioan Maiorescu, profesor și inspector la Școala Centrală din Craiova, figură de seamă a epocii de formare a învățământului românesc modern. Mama lui Titu Maiorescu, născută Maria Popazu, este sora cărturarului episcop al Caransebeșului, Ioan Popazu.
- 1842-1843 Peregrinări ale familiei Maiorescu la Brașov și Iași.
- 1846-1848 Titu Maiorescu este elev al Școlii primare din Craiova. În zilele revoluției, Ioan Maiorescu plecând în misiune la Frankfurt-am-Main, Maria Maiorescu cu copiii pribegește la București, Brașov, Sibiu, Blaj, iar la Brașov, unde, la școala protodiaconului Iosif Barac, Titu Maiorescu va continua cursul primar.
- 1850-1851 În septembrie familia se stabilește la Viena unde tatăl era salariat al Ministerului de Justiție. În octombrie, Titu Maiorescu este înscris în clasa I la Gimnaziul academic; peste o lună se echivalează anul de gimnaziu de la Brașov și este trecut în clasa a II-a.
- 1855 Ca elev al Gimnaziului academic vienez, Titu Maiorescu începe notațiile jurnalului personal, ținut până în iulie 1917, "Însemnări zilnice", editat postum de I.Rădulescu-Pogoneanu .

- 1856 La 6 octombrie Titu Maiorescu intră ca intern în Academia Theresiană.
- 1857 La 3 ianuarie redactează o scrisoare către Gazeta Transilvaniei pentru a-și prezenta traducerile din Dickens și Jean Paul, pe care le trimitea revistei. Această scrisoare e considerată "cea dintâi încercare publicistică" a lui Maiorescu.
- 1858 A absolvit Academia din Viena. Frecventată de elevi din aristocrație, Titu Maiorescu se impusese prin inteligență și perseverență în studiu, fiind declarat, la absolvire (31 iulie 1858), întâiul pe școală. Chiar din acei ani (1856-1858), el vădește preocupări intelectuale care depășesc cerințele învățământului: interesul constant pentru filozofie, studierea unor scriitori clasici, de la Virgiliu și Homer, până la Shakespeare, Dickens, interesul pentru studiul limbilor străine ca și pentru limbile vechi, latina și greaca. Unele încercări beletristice, frecventarea teatrelor și a operei, înclinațiile pentru desen și muzică, îl recomandă de pe acum ca pe un pasionat al artelor. Din motive materiale, meditează numeroși elevi, vădind reale și pretimpurii calități pedagogice. La 31 iulie părăsește definitiv Viena și se întoarce la Brașov. La începutul lui noiembrie pleacă la Berlin, înscriindu-se la Universitatea de acolo pentru studii de filozofie și drept.
- 1859 Ca urmare a Unirii Principatelor, la 24 ianuarie, Ioan Maiorescu se întoarce în țară, stabilindu-se la București, fiind numit director la Eforia Instrucțiunii Publice. Titu Maiorescu este preparator pentru limba franceză în familia Kremnitz, dând lecții celor patru copii ai familiei (Clara Kremnitz va fi viitoarea sa

soție). Titu Maiorescu își ia doctoratul în filozofie la Giessen, apoi pleacă la Paris, ca bursier al statului, unde va primi, în 1860, echivalența doctoratului din Germania cu licența în litere.

1860 La 28 noiembrie își ia licența în drept la Paris, iar la sfârșitul anului se întoarce definitiv în țară, stabilindu-se la București. La 10 decembrie el începe ciclul de conferințe despre "Educațiunea în familie".

1861 La 2 iunie este numit în magistratură, fiind mai întâi supleant la Tribunalul Ilfov, apoi procuror. Se căsătorește cu Clara Kremnitz.

 La 3 decembrie este numit director la Gimnaziul Central sau Colegiul Național din Iași și la internatul acestuia. I se încredințează și cursul de istorie la Universitate.

1863 Titu Maiorescu publică la Iași Armurariul Gimnaziului și internatului din Iași pe anul școlastic 1862-1863. La 28 martie se naște fiica lui Titu Maiorescu, moartă în 1946.

 La 2 octombrie este numit la direcția Institutului Vasilian din Iași. Pentru aceasta, pleacă într-o călătorie documentară la Berlin, întorcându-se la Iași, la 4 ianuarie 1864, unde va iniția ciclul de conferințe "Prelucrațiuni populare"

 Februarie-septembrie - decan al Facultății de Litere, iar din septembrie până în anul 1867 este rectorul Universității ieșene.

1863-1864 Titu Maiorescu predă filozofia la Facultatea de Litere din Iași.

- 1864 Ia ființă "Junimea", a cărei personalitate reprezentativă și coordonare este Maiorescu.
- 1865 Din octombrie până în aprilie 1865 este suspendat din învățământul universitar și de la Școala Normală, în timpul procesului calomniator înscenat de gruparea adversă a unor universitari ieșeni. Achitat, Titu Maiorescu va fi repus în drepturile sale.
- 1866 Apare volumul "Despre scrierea limbii române", ediția I. Împreună cu asociația de profesori, Titu Maiorescu întemeiază Institutul Academic, care va fuziona în 1879 cu Liceul nou sub denumirea de Institutele Unite (1879-1907).
- 1867 1 martie apare revista "Convorbiri literare", organul literar al "Junimii", faza ieșeană : 1867-1885 ; redactor Iacob Negruzzi.
 La 20 iulie este numit membru al Societății Academice Române. Apare primul studiu critic literar al lui Titu Maiorescu, "Despre poezia română" în "Convorbiri literare" și separat, în volumul "Poezia română. Cercetare, critică,.."
- 1868 Apare articolul "Limba română în jurnalele din Austria" în "Convorbiri literare". Tot aici, "În contra direcțiunii de astăzi a culturii române" și "Aforisme" de Titu Maiorescu.
- 1869 La 9 august se naște fiul lui Titu Maiorescu, Liviu, mort la 26 noiembrie 1872.
 La 12 august demisionează din Societatea Academică Română, ca urmare a neaderării sale la etimologismul ardelean dominant în acest for.
 Apare în "Convorbiri literare" articolul

"Observațiuni polemice", răspuns la criticile la studiul "Poezia română. O cercetare critică"

1870 24 martie, Titu Maiorescu este destituit din învățământ, în urma înscenării adversarilor săi, sub motiv că a pledat în barou în timpul unui concediu medical, neținându-și prelegerile timp de trei luni. Nu se va da curs destituirii.

Apare articolul "Despre reforma învățământului public" în "Convorbiri literare"

1871 Apare articolul "Direcția nouă" în "Convorbiri literare", studiu de consacrare a lui Mihai Eminescu.

Începe cariera parlamentară a lui Titu Maiorescu, carieră de care se va lăsa antrenat în tot restul vieții.

25 noiembrie - Îndepărtarea lui Titu Maiorescu din învățământ, pe motiv că nu-și îndeplinea îndatoririle la Universitate. În realitate era angrenat în sesiunea parlamentară bucureșteană. De data aceasta va rămâne departe de viața didactică atât de dragă lui, 13 ani preferând avocatura.

1872 În iulie se întâlnește, la Botoșani, cu Mihai Eminescu - se pare că este prima lor întâlnire. În septembrie, Eminescu participă pentru prima dată la ședințele "Junimii", citind "Egiptul " și nuvela "Sărmanul Dionis". Apare, în "Convorbiri literare" continuarea articolului "Direcția nouă".

1873 Apare articolul "Răspunsurile Revistei Contemporane" în "Convorbiri literare".

1874 Titu Maiorescu părăsește Iașul, stabilindu-se la București. Face parte pentru prima dată din guvern. La

7 aprilie este numit ministru la Culte și instrucțiune publică în cabinetul lui Lascăr Catargi.

Titu Maiorescu este propus ca membru al Societății "România jună" din Viena. Apare primul volum de "Critice" la Editura Socec, București.

1875 Începe colaborarea lui Ion Creangă și a Veronicăi Micle la revista "Convorbiri literare"

1876 Apare lucrarea "Logica", partea I : Logica elementară. În perioada 30 martie-31 mai Titu Maiorescu este numit agent diplomatic la Berlin

1877 27 ianuarie - 23 aprilie vine la conducerea ziarului "Timpul"

1879 În ianuarie se mută în casa din strada Mercur, nr.1.
În aprilie călătorește la Viena însoțit de soția, fiica sa și de I.L. Caragiale
24 mai - reîntrirea lui Titu Maiorescu la Academia Română.

1880 Face parte din comisia Academiei pentru elaborarea proiectului ortografic, alături de Hașdeu, Quintescu, sub președinția lui Bariț.

La 8 aprilie citește în sesiunea generală a Academiei proiectul noii ortografii a limbii române.

1881 Se retrage din Comitetul Clubului Conservator și formează gruparea junimistă.

În "Convorbiri literare" apar articolele "În contra neologismelor" și "Literatura română și străinătatea"

- 1882 Lectură a lui Macedonski în cadrul "Junimii" :
"Noaptea de noiembrie" și prima lectură a
"Luceafărului" făcută de Eminescu la 17 aprilie, în
cadrul unei seri a "Junimii", acasă la Maiorescu
- 1883 Apare articolul "Despre progresul adevărului în
judecarea lucrărilor literare"
Publică ediția priceps "Poesii", de Mihai
Eminescu, București, Editura Socec.
- 1884 10 octombrie - își reia cariera didactică în cadrul
Universității din București, la catedra de logică și
istoria filozofiei secolului al XIX-lea
- 1885 Apare articolul "Comediile d-lui I.L. Caragiale "
în "Convorbiri literare" , care, din acest an apare la
București
- 1886 În decembrie începe divorțul lui Maiorescu de
soția sa Clara, născută Kremnitz, care părăsește
România (Moare la Berlin în iulie 1892)
- 1887 Titu Maiorescu se căsătorește cu Ana Rosetti
- 1889 Apare articolul "Eminescu și poeziile lui" în
"Convorbiri literare"
- 1890 Apare volumul "Aforisme asupra înțelepciunii
în viață", traducere de Titu Maiorescu
- 1892 Se tipărește ediția "Critice" (1867-1892),
București, Editura Socec, în trei volume.
Publică "Contraziceri", replică la "Personalitatea
și morala în artă", studiul lui Constantin.Dobrogeanu-
Gherea.

Apare în "Convorbiri literare" articolul "Asupra personalității și impersonalității poetului".

În octombrie este ales rector al Universității din București.

1893 Apare "Anuarul Universității din București pe anii 1892/1893"

1894 Constantin.Dobrogeanu-Gherea răspunde la articolul "Contraziceri" cu articolul "Asupra esteticii metafizice și științifice"

1895 Conducerea revistei "Convorbiri literare" este preluată de o nouă generație de junimiști : M.Dragomirescu, I. Bogdan, S. Mehedinți, etc.

1897 Titu Maiorescu demisionează din funcția de rector al Universității din București.

Începe editarea "Discursurilor parlamentare" în care Titu Maiorescu își consemnează activitatea parlamentară. Aceste discursuri vor fi reunite în ediție postumă sub titlul "Istoria contemporană a României", București, Editura Socec.

1902 În "Convorbiri literare" se publică articolul "Oratori, retori și limbuți"

1903 Apare "O rectificare literară (Eminescu)" în "Convorbiri literare"

1904 Titu Maiorescu prezintă în sesiunea Academiei proiectul ortografic care recunoaște prioritatea fonetismului în scrierea limbii române. Studiul va fi publicat în "Convorbiri literare"

- 1906 Se publică raportul asupra volumului "Octavian Goga", "Poezii", Budapesta, 1905.
- 1908 Se tipărește ediția "Critice" (1866-1907), ediție completă, 3 volume, Editura Minerva.
- 1909 În "Convorbiri literare" se publică "Răspuns la discursul de recepție a lui Duiliu Zamfirescu"
La 31 octombrie se retrage din învățământ sub motivul limitei de vârstă (în fond, din cauza unei jigniri aduse de Spiru Haret, ministrul Cultelor și Instrucțiunii Publice)
- 1910 Sărbătorirea lui Titu Maiorescu la împlinirea a 70 de ani. Numărul festiv "Convorbiri literare", înmănat lui Titu Maiorescu la 15 februarie de Barbu Ștefănescu Delavrancea.
- 1912 La 28 martie este numit prim-ministru și ministru de externe, aceasta fiind ultima sa funcție ministerială.
- 1914 La 4 iunie se retrage din viața politică, pronunțându-se în continuare pentru o politică de neutralitate a României.
În lunile iunie-octombrie călătorește în străinătate.
Moare Ana Maiorescu într-un sanatoriu din Heidelberg.
- 1917 În ziua de 18 iunie, la 5 dimineața, moare la București Titu Maiorescu, în vârstă de 77 de ani. Va fi înmormântat la Cimitirul Bellu din București.

II. BIBLIOGRAFIE

Opera lui Titu Maiorescu

În volume

Ediții existente în colecțiile
Bibliotecii *Alexandru și Aristia Aman*

Critice . - București : Editura Librăriei Socec & Comp, 1874 . -
461 p.

T I 2.290

Critice : 1867 – 1892 . - vol.3 : București : Editura Librăriei
Socec, 1893,. - 476 p.

T I 3.642

Critice . - vol. ; Vol.2 : 1866 - 1907. - București : Editura
Socec. - 1908. - 268 p.

T II 3.307

T II 3.398

Critice . - vol. ; Vol.1. - București : Librăria Socec & Comp
SA.- 1926.- 296 p.

II 34.208

Critice : 1866 – 1907 / ediție completă îngrijită de I.
Rădulescu Pogoneanu ; vol.2 . - București : Editura Librăriei
Socec & Com Sa, 1928 . - 300 p.

T II 824

T II 3.396

Critice : 1866 – 1907 . – București : Editura Librăriei Socec & Com SA, 1931 . – 226 p.

T I 14.275

T II 3.573

T II 822

Critice / antologie, prefață de Paul Georgescu . - București : Editura pentru Literatură, 1966.- LXXXI, 622 p.

II 12.321

Critice / prefață de Paul Georgescu ; text stabilit, tabel cronologic, indice și bibliografie de Domnica Filimon Stoicescu . - București : Editura pentru Literatură, 1967. - 2 vol. (Colecția Minerva) ; Vol.1. - CVII + 274 p. + portret. ; Vol.2. - 574 p.

II 12.514

Critice / ediție îngrijită și tabel conologic de Domnica Filimon ; introducere de Eugen Todoran . - București : Minerva, 1973. - 2 vol. (Biblioteca pentru toți) ; Vol.1. - 442 p. ; Vol.2. - 471 p.

I 2.214

Critice / ediție îngrijită de Domnica Filimon ; antologie și repere istorico-literare Mihai Dascal. - București : Minerva, 1984. - 728 p.(Seria Patrimoniu)

II 27.860

Critice / prefață Gabriel Dinisianu . - București : Minerva, 1989.- 416 p.

II 33.842

Critice . - Chișinău : Hyperion, 1990.- 416 p.

II 37.355

Critice / ediție îngrijită, studiu introductiv, tabel cronologic, notă asupra ediției și bibliografie critică selectivă: Ovidiu Ghidirmic.-Craiova : Scrisul Românesc,1995.- 174 p.(Clasicii români comentați)

II 43.681

Critice / volum îngrijit și prezentat de Al. Hanță. - București : Fundația Culturală Română, 1996.- 159 p.

II 44.133

Critice / Antologie comentată de Florin Mihăilescu. - București : Floarea Darurilor, 1997.- 288 p.

821.0rum/M16

Critice / Ediție îngrijită și tabel cronologic de Domnica Filimon ; Cuvânt introductiv de Valeriu Râpeanu. - București : Vivaldi, 1997.- 344 p.

II 47.045

Critice / ediție îngrijită, tabel cronologic, aprecieri critice și bibliografie Domnica Filimon ; pref. Gabriel Dimisianu. - București : Albatros, 1998.- 496 p. - (Colecția Lyceum).

II 48.810

Critice. - Chișinău : Litera, 1998. - 312 p. - (Biblioteca școlarului ; 176).

821.0rum/M16

Critice : (1886-1907) / Ediție îngrijită de Domnica Filimon și studiu introductiv de Dan Mănuță. – București : Editura Elion, 2000. – 678 p.

II 51.465

Critice , însemnări zilnice, corespondență / studiu
introdutiv și ediție îngrijită de Dumitru Tiutiucă . – Galați :
Editura Porto-Franco, 1995 .- 198 p

II 44.592

Cugetări și aforisme / Selecție, introducere, note și
comentarii, indice tematic ; Simion Ghiță. - București :
Albatros, 1986.- 200 p.

I 7.094

Din "Critice"/ Studiu introdutiv de prof. Liviu Rusu ; Ediție
îngrijită de Domnica Filimon-Stoicescu. - București : Editura
Tineretului, 1967. - 400 p. - (Lyceum ; 12).
Bibliografie p. 379-397.

I 2.265

Din "Critice" / Ediție îngrijită și tabel cronologic de Domnica
Filimon ; introducere de Eugen Todoran . - București : Editura
Eminescu, 1978.- 360 p.

II 18.966

**Discursuri parlamentare cu priviri asupra dezvoltării
politice a României sub domnia lui Carol I . – vol.1 – (1866
– 1876)** . - București : Editura Librăriei Socec, 1907. - 587 p.

T II 3.574

**Discursuri parlamentare cu priviri asupra dezvoltării
politice a României sub domnia lui Carol I . – vol.2 – (1876
– 1881)** . - București : Editura Librăriei Socec, 1897. – 519 p.

T I 12.602

Discursuri parlamentare cu priviri asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I. – vol.3 – (1881 – 1888) . - București : Editura Librăriei Socec, 1899 . – 503 p.
T II 11.679

Duiliu Zamfirescu și Titu Maiorescu în scrisori : 1884 – 1913 / cuvânt înainte și însemnări : Emanoil Bucuța . – [s.l.] . – 362 p.

T II 7.107

Eiviges philosophische in gemeinfasslicher Form . – Berlin : Nicolaische Verlagsbuch Handlung, 1861 . – 248 p.

T I 3.017

Istoria contemporană a României : 1866 – 1900 . – București : Editura Librăriei Socec, 1925 . – 455 p.

T II 12.917

Însemnări zilnice / Introducere, note, facsimile și portrete : Ion Rădulescu-Pogoneanu. – București ; Socec, [s.a.]. –3 vol. – vol.1- 356p. ; vol.2 – 384 p. ; vol.3 – 372 p.

T II 1239

T I 14255

T II 10810

T II 9085

Jurnal epistolar / studiu introductiv : Liviu Rusu, ediție îngrijită : Georgeta Rădulescu-Dulgheru, Domnica Filimon . - București : Minerva. – 9 vol. ; Vol.1 - (noiembrie 1855 - martie 1859). - 1975. - 752 p. ; Vol.2 - (martie 1859 - 17 iulie 1860). - 1978. - 487 p. ; Vol.3 - (18 iulie 1860 - 10 iulie 1862). - 1980. - 548 p. ; Vol.4 - (22 iulie 1862 - 30 iunie / 12 iulie 1864). - 1983. - 447 p. ; Vol.6 - (8 / 20 noiembrie 1866 - 17 april 1870).

- 1986. - 652 p. ; Vol.7 - (18 aprilie 1870 - 28 aprilie 1872). -
1987. - 384 p. ; Vol.8 - (sfârșitul lui aprilie 1872 - sfârșitul lui
aprilie 1876). - 1989. - 280 p. ; Vol.9 - (sfârșitul lui aprilie 1876
- începutul lui ianuarie 1879). - 1989. - 347 p.

II 879

Logica. Cu îndreptările, adăogirile și însemnările autografe ale
autorului / adnotări, note și studiu introductiv I. Brucăr . –
București : Monitorul oficial și Imprimeria Națională, 1940 . –
400 p.

T II 13.045

Logica . – Ediția a 6-a . – București : Editura Librăriei Socec,
1913 . – 183 p.

T II 13.085

Logica . – Ediția a 3-a . – București : Editura Librăriei Socec,
1890 . – 219 p.

T I 12.527

Logica . – Partea I : Logica elementară . – București : Editura
Socec, 1876 . – 110 p.

T II 496

O cercetare critică / Texte integrale și fragmente, nota
introductivă, comentarii, documentar critic, îndreptar analitic și
index terminologic Petru Ursache. - Iași : Institutul European,
1996. - 192 p.

I 10.199

Opere / Ediție, note, variante, indice Georgeta Rădulescu-
Dulgheru și Domnica Filimon ; studiu introductiv Eugen
Todoran. - București : Minerva, 1978. - vol. -Vol.1 / ediție,
note, variante, indice Georgeta Rădulescu-Dulgheru și

Domnica Filimon ; studiu introductiv Eugen Todoran. - LVII + 933 p. + 5 f. pl. ; Vol.2 / ediție, note, variante, indice Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon ; studiu introductiv Eugen Todoran ; note și comentarii Alexandru George și Al. Săndulescu. - 1984. - 868 p., [4] f. pl. ; Vol.3 - Traduceri / ediție, note, variante, indice Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon ; studiu introductiv Eugen Todoran ; note și comentarii Alexandru George și Al. Săndulescu. - 1986. - 828 p., [4] f. pl.; Vol.4 - Încercări literare / ediție, note, variante, indice Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon ; studiu introductiv Eugen Todoran. - 1988. - 828 p., [4] f. pl.

II 19.043

Patru conferințe / resumate de Brăneanu, Mihai ; cu un apendice de Demetrescu, Angel . – București, 1883. – 139 p.

T I 9.160

Precedente constituționale și partide politice . – București : Stabilimentul Grafic Socecu & Teclu . – 1886 . – 36 p.

T II 9.986

T I 10.304

Prelegeri de filosofie / ediție îngrijită, note, comentarii, indice : Grigore Traian Pop, Alexandru Surdu ; cuvânt înainte Grigore Traian Pop. - Craiova : Scrisul Românesc, 1980. - LIII+330 p.

II 23.822

Răspunsurile Revistei Contemporane : al doilea studiu de patologie literară . – Iași : Tipografia Națională, 1873 . – 56 p.

T II 9.800

România, războaiele balcanice și Cadrilaterul / vol. editat de Stelian Neagoe .- București : Editura Machiavelli, 1995 .- 260 p.

II 45.482

Scrieri de logică / Stabilirea textelor, traducerea, studii introductive și note : Alexandru Surdu ; prefață : Sorin Vieru. - București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1988. - 303 p.- (Biblioteca de filosofie. Seria “Filosofie românească”)

II 32.823

Scrieri din tinerețe : (1858 - 1862). / Ediție îngrijită, prefață, note : Simion Ghiță ; traducerea textelor : Alexandru Ionescu, Radu Stoichiță, Ion Berdea, Tudor Vianu, I.E. Torouțiu. - Cluj-Napoca : Dacia, 1981. - 436 p. – (Seria Restitutio)

I 6.048

Titu Maiorescu și prima generație de maiorescieni : corespondență / Antologie, note, prefață : Zigu Ornea ; text stabilit de : Filofteia Mihai, Rodica Bichis. – București : Minerva,1978

III 4.063

Traduceri

Alarcon, Bret Harte ; Twain , Mark - Nuvele și schițe – București : Editura Librăriei Universală Alcalay & Comp, 1924 . – 208 p.

T I 15.619

Alarcon, Bret Harte ; Twain , Mark - Nuvele și schițe – București : [s.a]

I 1.309

Schopenhauer, Arthur – Aforisme asupra înțelepciunii în viață – București : Saeculum I.O., Vestala, 1997.- 176 p.

II 45.411

În periodice

Despre poesia rumână - “Convorbiri literare”, 1867 (I), nr.1-5, 7 și 8; p. 2-9 ; 17-21 ; 38-41 ; 53-60 ; 61-65 ; 89-92 ; 101-106

Critica ortografiei d-lui Cipariu – “Convorbiri literare”, 1867 (I), nr.11-12, p. 137-142 ; 158-163. [Articolul va deveni partea a IV-a a lucrării

“Despre scrierea limbei rumâne ; Cercetări limbistice și Critica sistemului etimologic.] ”Dreptul public al românilor și Școala lui Bărnăuțiu - “Convorbiri literare”, 1867 (I), nr. 20-21 ; 23-24, p.273-280 ; 286-294 ; 317-323 ; 333- 343.

Poesiile populare române adunate de d. V. Alecsandri - “Convorbiri literare”, 1868 (II), nr.22, p.301-308.

Limba română în jurnalele din Austria - “Convorbiri literare”, 1868 (II), nr.7-9 și 14, p.97-105 ; 113-118 ; 138-141 ; 225-231.

Constantin Negruzzi, [necrolog] - “Convorbiri literare”, 1868 (II), nr. 3, p.217.

Aforisme - “Convorbiri literare”, 1868 (II), nr.17-18 și 20, p. 274-276 ; 289-292 ; 322-324.

În contra direcțiunii de astăzi a culturii române - "Convorbiri literare", 1868 (II), nr. 19, p.301-307.

Observațiuni polemice - "Convorbiri literare", 1869 (III), nr. 12-13 și 24, p. 192-199 ; 209-212 ; 417-420.

Învățământul primarului amenințat! - "Convorbiri literare", 1870 (IV), nr.3 ; p. 33-40.

Despre reforma învățământului public - "Convorbiri literare", 1870 (IV), nr.15-16, p.237-241 ; 252-260

Direcția nouă – "Convorbiri literare", 1871 (V), nr.6, 13-14, p.85-90 ; 201-205 ; 217-227 și 1872 (VI), nr.6-7, p.214-226 ; 253 – 261.

Betia de cuvinte - "Convorbiri literare", 1873 (VII) nr. 2, p. 78-85

Răspunsurile „Revistei Contemporane” - „Convorbiri literare”, (VII), nr. 4, p. 142-160.

Despre principiul scrierii și o critică a sistemului fonetic – "Convorbiri literare", 1873 (VII), nr. 8-9, p. 321-324; 342-362. [Partea a III-a din cartea "Despre scrierea limbii române"]].

Raport asupra noului proiect de ortografie română - "Convorbiri literare", 1880 (XIV), nr. 2, p. 65-74 și - Analele Academiei Române., (s. II) vol. I (1879-1880)

În contra neologismelor - "Convorbiri literare", 1881 (XV), nr.8, p. 281-293.

Literatura română și străinătatea - "Convorbiri literare", 1882 (XV), nr. 10 și 11, p. 361-370 ; 401-408.

Despre progresul adevărului în judecarea lucrărilor literare - Almanahul Societății academice "România Jună", Viena, 1883, p. 81-94 și - "Convorbiri literare", 1883 (XVII), nr. 3, p. 81-86

Comediile D-lui I.L.Caragiale - "Convorbiri literare", 1885 (XIX), nr. 6, p. 449-462.

Asupra lui u scurt, Raport în „Analele Academiei Române”, seria II tom. VII, 1884-85, p. 87.

Poeți și critici - "Convorbiri literare", 1886 (XX), nr. 1, p. 3-9

În lături! - "Convorbiri literare", 1886 (XX), nr.3, p. 193-209.

Contraziceri? - "Convorbiri literare", 1886 (X), nr.2775, 7/19 noiembrie.

Timotei Cipariu [necrolog] și Alexandru Cihac [necrolog] - "Convorbiri literare", 1887 (XXI), nr.7, p.646-678.

Întru amintirea lui Wilhelm de Kotzebue - "Convorbiri literare", 1887 (XXI), nr.9, p. 811-815.

Din experiență – Almanahul Societății academice “România Jună”, Viena 1888, p. 120-135.

Eminescu și poeziile lui - "Convorbiri literare", 1889 (XXIII), nr.8, p.625-645.

Două poezii postume ale lui Mihai Eminescu ; notiță la “Sonet” și “Dalila” - "Convorbiri literare", 1890 (XXIII), nr. 11, p. 913-917.

Leon C. Negruzzi - "Convorbiri literare", 1890 (XXIV), nr.7, p. 590-594.

Asupra personalității și impersonalității poetului - "Convorbiri literare", 1892 (XXV), nr.11-12, p. 885-894.

Ioan Popovici [necrolog] - "Convorbiri literare", 1893 (XXVII), nr. 6, p.520-521.

În chestia lui u final – Analele Academiei Române, seria II, tom XVII (1894-1895), Dezbateri, p. 179-181.

Ioan Popovici-Bănățeanu - "Convorbiri literare", 1895 (XXIX), nr. 10, p.879-898.

În memoria unui poet bănățean: Victor Vlad (Delamarina) - "Convorbiri literare", 1898 (XXX), nr.2, p.113-134.

Oratori, retori și limbuți - "Convorbiri literare", 1902 (XXXVI), nr.12, p. 1057-1072 și 1903 (XXXVII), nr.2 și 3 p. 97-105, 193-208.

O rectificare literară [problema Eminescu] - "Convorbiri literare", 1903 (XXXVII), nr. 6, p.548-550.

Raportul secțiunii literare asupra reviziunii ortografiei (semnat de Titu Maiorescu), sesiunea generală din anul 1904, Buc., Academia Română, p. 5 (extras din “Analele Academiei Române”). Raport asupra ortografiei revizuite - "Convorbiri literare", 1904 (XXVII), nr.4, p.321-326.

Pentru jubileul revistei “Familia” – în “Familia”, Oradea
1904, nr.21-22 din 27 mai/2 iunie, p. 243.

Octavian Goga, “Poezii”, Budapesta, 1905 .- Raport, seria II,
tom. XXVIII (1905-1906), Dezbateri, p. 272-282.
Reprodus în "Convorbiri literare", 1906 (XL), nr.3-5 p. 205-
216.

Mihail Sadoveanu, “Povestiri de Război”, București., 1905 -
Raport în “Analele Academiei Române”, seria II, tom. XXVIII
(1905-1906), Dezbateri, p. 301-302.

Mihail Sadoveanu, “Floare ofilită”, roman, București, 1905 –
Raport în “Analele Academiei Române”, seria II, tom. XXVIII
(1905-1906), Dezbateri, p. 378-379.

Mihail Sadoveanu, “Povestiri”, București, 1906 - Raport în
“Analele Academiei Române”, seria II, tom. XXVIII (1905-
1906), Dezbateri, p. 379-383., cu titlul “Mihail Sadoveanu” -
"Convorbiri literare", 1907 (XLI), nr.3, p. 254-260.

I.A.I. Brătescu-Voinești, “În lumea dreptății” - Raport în
“Analele Academiei Române”, seria II, tom. XXI (1906-1907),
Dezbateri, p. 270-271,- Reprodus în “Convorbiri literare”,
1907 (XLI), nr.5, p.465-467.

Mihail Sadoveanu, “Mormântul unui copil”, București, 1906 -
Raport în “Analele Academiei Române”, seria II, tom. XXI
(1906-1907), Dezbateri, p. 304.

Răspuns la discursul de recepțiune al d-lui Duiliu Zamfirescu -
“Convorbiri literare”, 1909 (XLIII), nr.7, p.716-727.

III. BIBLIOGRAFIE CRITICĂ SELECTIVĂ DESPRE OPERA ȘI PERSONALITATEA LUI TITU MAIORESCU

Lucrări cu caracter general

Bibliografii

Bibliografia esențială a literaturii române. : Scriitori. Reviste. Concepte . – București : Editura Enciclopedică, 2003, p.162 – 163

III 19.874

Bibliografia românească modernă : (1831 – 1918) . – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1986. Vol.3, p.160 – 161

III 9.334

Literatura română : ghid bibliografic . – București : Biblioteca Centrală Universitară, 1983. Partea a II-a – Scriitori (M – Z), p.14 – 18

III 9.013

Dicționare

Dicționar enciclopedic român . – București : Editura Politică, 1965, vol.3 – K – P, p.207 – 209

III 5.339

- Dicționar enciclopedic . – București : Editura Enciclopedică,
2001. Vol.4 – L – N, p.218
III 12.969
- Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900 :
București : Editura Academiei, 1979, p.540 – 547
IV 1.246
- Dicționarul personalităților doljene : Restitutio / coord.
Mariana Leferman, Gabriela Braun, Adrian Năstase . – Craiova
: Aius, 1999, p.129
III 17.327
- Dicționarul scriitorilor români / coord. M. Zaciu, Marian
Papahagi, Aurel Sasu . – București : Editura Albatros, 2004.
Vol.3, p.27 – 34
III 13.825
- Petraș, Irina . – Panorama criticii literare românești : dicționar
ilustrat : 1950 – 2000 : critici și istorici literari, teoreticieni,
eseiști, esteticieni . Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 2001,
p.14 – 23, 25 – 27
III 18.635
- Rosetti, D.R. – Dicționarul contimporanilor din România . –
București : Editura LitoTipografiei “Populară”, 1897, p.119 –
120
T IV 686
- Scriitori români : Mic dicționar . – București : Editura
Științifică și Enciclopedică, 1978, p.307 – 314
II 18.984

Enciclopedii

Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului . – București : Editura Geneze, 2000, vol.2 – (G – O), p.306 – 308

III 17.327

Enciclopedia școlară . – București : Editura “Cartea Școlii 2000”, 1998, p.530 – 532

III 17.514

Predescu, Lucian . – Enciclopedia României. Cugetarea. Material românesc. Oameni și înfăptuiri . – București, Editura Saeculum I.O., 1999, p.509

IV 2.260

Istorii literare

Adamescu, Gheorghe . - Istoria literaturii române . - București : [s.n.], 1922, p.398 - 405

I 7.844

Adamescu, Gheorghe . - Istoria literaturii române . - Ediție critică, studiu introductiv și note de Paul Lăzărescu . - București : Editura Eminescu, 1998, p.184 - 187

III 16.900

Cardaș, Gheorghe . - Istoria literaturii românești. De la origine până în zilele noastre . - București : Tiparul Oltenia, 1938, p.343 - 345

II 9.870

Călinescu, George . - Istoria literaturii române de la origini până în prezent . - București : Editura Fundației pentru Literatură și Artă, 1941, p.343 - 365

T IV 1.156

Călinescu, George . - Istoria literaturii române de la origini până în prezent . - Ediția a 2-a . - București : Minerva, 1982, p.397 - 420

V 266

Călinescu, George . - Istoria literaturii române de la origini până în prezent . - Ediție nouă, revăzută de autor. Text stabilit de Alexandru Piru . - Craiova : Editura Vlad & Vlad, 1993, p.397 - 419

V 526

Cioculescu, Șerban ; Streinu, Vladimir ; Vianu, Tudor . - Istoria literaturii române moderne . - București : “Casa Școalelor” , 1944, p.170 - 210 [Cap. Junimea]
Cioculescu, Șerban ; Streinu, Vladimir ; Vianu, Tudor . - Istoria literaturii române moderne . - București : Editura Eminescu , 1985, p.140 - 169

III 9.823

Crăciun, Boris . - Istoria ilustrată a literaturii române : album . - Iași : [s.n.], p.45

IV 2.032

Drăgan, Gabriel . - Istoria literaturii române . - Ediția a 4-a revăzută și mult îmbunătățită . - București : Editura Cugetarea S.A., 1946, p.317 - 417

II 40.947

Iorga, Nicolae . - Istoria literaturii românești contemporane . - București, Minerva, 1985 ; Vol.1, p.74 - 88 [“Junimea” și “Convorbiri literare”] ; Vol.2, p.14 - 19 [Agonia “Junimii”]

II 30.015

Iorga, Nicolae . - Istoria literaturii românești. (Introducere sintetică) . - București : Editura Fundației Culturale Române, 1999, p.183 - 196

II 48.305

*** . - Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici [Munteanu, George . - Titu Maiorescu] . - București : Editura Academiei, 1973. Vol.3 . - p.79 - 157

III 4.447

*** . - Istoria literaturii române . - coord. Șt. Zoe Dumitrescu-Bușulenga . - București : Editura Academiei, p.128 - 139

II 20.037

Lovinescu, Eugen . - Istoria literaturii române contemporane . - București : Editura Minerva, 1981, vol.1, P.26 - 34, 100 - 102

II 24.976

Micu, Dumitru . - Istoria literaturii române , de la creația populară la postmodernism . - București : Editura Saeculum I.O., 2000, p.122 - 124

III 17.440

Micu, Dumitru . - Scurtă istorie a literaturii române. - București : Editura Iriana, 1994 ;Vol.1 - De la începuturi până la primul război mondial , p.230 - 239

II 40.579

Murărașu, Dumitru . - Istoria literaturii române. Ediția a 2-a . - București : Editura Cartea Românească, 1941, p. 257 - 262

II 46.446

Negoitescu, Ion . - Istoria literaturii române . - București : Editura Minerva, 1991, vol.1 (1800 - 1945), p.104 - 106

III 12.668

Piru, Alexandru . - Istoria literaturii române de la început până azi . - București : Editura Univers, 1981, p.121 - 126

II 24.674

Piru, Alexandru . - Istoria literaturii române . - București : Editura Grai și suflet. Cultura Națională, 1994, p.82 - 85

III 13.690

Piru, Alexandru . - Istoria literaturii române . - București : Editura Grai și suflet. Cultura Națională, 2001, p.82 - 85

III 18.675

Pop, Grigore . - Conspect asupra literaturii române și literaturilor ei de la început până astăzi : în ordine cronologică . - Ediție

critică, studiu introductiv și note de Paul Lăzărescu . -
București : Editura Eminescu, 1984. Partea a 2-a, p. 152 - 154

III 8.163

Predescu, Lucian . - Istoria literaturii române. De început până
astăzi . - Ediția a 3-a revăzută . - București : Editura Cugetarea,
1939, p.140 - 143

II 46.452

Rotaru, Ion . - O istorie a literaturii române . - Ediția a 2-a . -
Galați : Editura Porto-Franco, 1996 ; Vol.3 . - De la Junimea
până după primul război mondial, p.7 - 28

III 13.614

Zub, Alexandru . - De la istorie critică la criticism . București :
Editura Enciclopedică, 2000, p.131 - 137

III 18.939

Sinteze. Monografii. Studii de istorie și critică literară

În volume

***.- Academia R.S.R. Anul 100 (1966). – Seria a 4-a – vol.16
– Serie solemnă consacrată sărbătoririi centenarului Academiei,
din 26 sept. 1966. – București : Editura Academiei R.S.R.,
1966, p. 279, 311, 326-327.

III 1.957

*** .- Amintiri despre Titu Maiorescu / antologie și prefață de
Ion Popescu-Sireteanu. - Iași : Junimea, 1973.- 219 p.

II 11.188

Andrei, Nicolae. - Timpul începutului - Cuvânt înainte: acad. prof. dr. doc. Alexandru Balaci . - Craiova : Editura Aius, 1996, p.132-154.

II 43.386

***. - Antologia gândirii românești. – Partea a 2-a. – Sec. XV-XIX. – București : Editura Politică, 1967, p. 493-510.

III 1.741

Bârliba, Maria Cornelia. - Titu Maiorescu : pledoarie pentru inteligență. - București : Casa de Editură Edimpex-Speranța, 1992.- 160 p.

II 36.922

Bucur, Marin . – Istoriografia literară românească de la origini până la George Călinescu .-București : Editura Minerva, 1973, p.70 – 73

II 11.321

Burlacu, Doru George . – Revenirea la Maiorescu (1963 – 1993) . – Cluj-Napoca : Dacia, 1997 . – 311 p.

II 45.635

Cincă, Stelian.- Contribuția lui Titu Maiorescu la promovarea și consacrarea valorilor literaturii naționale . - Craiova, 1968.- 26 p.

II 14.529

Codreanu, Teodor . – Provocarea valorilor : studii critice despre Eminescu, Maiorescu, Creangă --Galați : Porto-Franco, 1997 . – 240 p.

II 44.460

Cotruș, Ovidiu.- Titu Maiorescu și cultura română / ediție îngrijită de Cornel Ungureanu. - Pitești : Paralela 45, 2000.- 144 p. - (Cercul literar de la Sibiu)

II 53.178

*** . - De la Titu Maiorescu la G. Călinescu : Antologia criticilor români / întocmită de Eugen Simion . - București : Editura Eminescu, 1971. – 2 vol. ; Vol.1. - 512 p. ; Vol.2. - 695 p.

II 11.360

Dobrescu, Alexandru .- Introducere în opera lui Titu Maiorescu. – București : Minerva, 1988.- 295p.

I 7.542

Drăgan, Mihai .- Lecturi posibile : T. Maiorescu, G. Ibrăileanu. - Iași : Junimea, 1978.- 295 p.

II 6.013

Filimon, Domnica .- Tînărul Maiorescu . - București : Albatros, 1974.- 248 p.

II 12.165

Gafița, Mihai . – Fața ascunsă a lunii : Studii de istorie literară epoca 1870 – 1900 . – București : Editura Cartea Românească, 1974, p.65 – 150 [Titu Maiorescu]

II 19.265

Georgescu, Titu, Bâldescu, Emil . – Ctitor de școală românească. Secolul al XIX-lea . – București : [s.n.], 1971

III 2.585

Ghiță, Simion . - Titu Maiorescu și filosofia europeană . - Galați : Porto-Franco, 1995. - 280 p.

II 40.516

Grigurcu, Gheorghe .- Între critici : Titu Maiorescu, E. Lovinescu, G. Ibrăileanu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1983.- 416 p.

II 26.677

Hanță, Al . - Idei și forme literare pînă la Titu Maiorescu. - București : Minerva, 1985.- 416 p.

II 29.788

Iercoșan, Sara . - Junimismul în Transilvania : Receptarea operei lui Maiorescu, Alecsandri, Eminescu, Slavici, Creangă, Caragiale / coperta Ovidiu Avram. - Cluj-Napoca : Dacia, 1983.- 272 p.

II 26.749

Iorga, Nicolae . – Oameni care au fost . – București : Fundația pentru Literatură, 1935, p.277 – 280

T I 12.021

Iorga, Nicolae . – Oameni care au fost . – București : Editura pentru Literatură, 1967. Vol.2, p.66 – 69

I 2.042

Ivașcu, George . – Din istoria teoriei și a criticii literare românești : 1812 – 1867 . – București : Editura Didactică și Pedagogică, 1967, p.6, 26, 36, 41, 42, 58, 62, 65, 70, 71, 72

II 10.764

Ivașcu, George .- Titu Maiorescu. - București : Albatros, 1972.- 176 p.

I 2.266

*** .- “Junimea” și junimiștii. Scrisori inedite ; Ediție îngrijită, introducere și note de Ion Achi și Dumitru Văcariu. – Iași : Junimea, 1973.- 304 p.

II 14.060

Juvara, George . – Titu Maiorescu : fragmente de istorie politică . – București : [s.n.], 1939 . – 90 p.

T II 3.734

Lovinescu, Eugen . – Antologia ideologiei junimiste . – București : [s.n.], 1942

T II 12.825

Lovinescu, Eugen . – Scrieri . – București : Editura pentru literatură. – vol. Vol.7 - Titu Maiorescu .- 1978.- 764 p.; Vol.8 - Titu Maiorescu și posterioritatea lui critică .- 1980.- 286 p. ; Vol.9 – Titu Maiorescu și contemporanii lui . – 1982.- 518 p.

II 11.390

Lovinescu, Eugen . - T. Maiorescu și contemporanii lui . - București : Minerva, 1974.- 452 p.

II 11.170

Lovinescu, Eugen . - Titu Maiorescu . - București : Minerva, 1972.- XVI + 728 p.

II 11.953

Lovinescu, Eugen . – Titu Maiorescu . – 2 vol. . – București : [s.n.], 1940

T I 11.319

T II 12.806

*** . - Lui Maiorescu : Omagiu. 15 februarie 1900. –
București : Socec, 1900. – 663 p.

T II 9255

Manolescu, Florin . – Poezia criticilor . – București : Editura
Eminescu, 1971, p.15 – 20 [Titu Maiorescu]

II 11.157

Manolescu, Nicolae . - Contradicția lui Maiorescu. - Ediția a
3-a. - București : Humanitas, 2000.- 304 p. - (Eseiști români).

II 50.489

Mănuță, Dan . – Argumente de istorie literară . – Iași : Editura
Junimea, 1978, p.101 – 205 [Titu Maiorescu, necunoscutul și
Addenda Junimistă]

II 18.347

Micu, Dumitru . – Periplu . – București : Editura Cartea
Românească, 1974, p.14 – 18 [Titu Maiorescu]

821.0rum/M66

Mihăilescu, Vasile . - De ce am ridicat monument lui Ioan
Maiorescu la Craiova / Vasile Mihăilescu. - Craiova : Ramuri,
1913.- [22] p.

III 10.997

Mihăilescu, Vasile. - O încercare de "Junime" a lui Ioan
Maiorescu la Craiova / Vasile Mihăilescu. - București :
Institutul de Arte Grafice București, 1911. – 7 p.

III 10.998

- Mihăilescu, Vasile. - Titu Maiorescu : Amintiri / Vasile Mihăilescu. - Craiova : Ramuri, 1929. – 14 p.
III 11.001
- Nițescu, M. . – Repere critice . – București : Editura Cartea Românească, 1974, p.7 – 15[Note la Titu Maiorescu] ; p.121 – 130 [Maiorescu contemporanul nostru]
II 12.117
- Oarcășu, Ion . – Destine și valori . – Cluj-Napoca : Editura Dacia, 1974, p.24 – 30 [Maiorescu și “eroarea” scrisului]
II 11.278
- Ornea, Zigu . Junimismul . – București : Editura pentru Literatură, 1966 . – 263 p.
II 11. 977
- Ornea, Zigu . – Junimea și Junimismul . – București : Editura Minerva, 1998, 2 vol.
I 11.380
- Ornea, Zigu .- Viața lui Maiorescu – 2 vol. – București : Cartea Românească, 1986-1987. – vol.1 - 496 p.; vol.2 – 346 p.
II 30.729
- Ornea, Zigu. - Viața lui Titu Maiorescu / Z.Ornea. - București : Cartea Românească, 1986 ; 1987. - 2 vol. ; Vol.1. - 1986. - 495 p. ; Vol.2. - 1987. - 347 p.
II 30.729

Ornea, Zigu. - Viața lui Titu Maiorescu / Zigu Ornea. -
București : Du Style, 1997. – 2 vol. ; Vol.1. - 447 p. ;Vol.2. -
288 p.

II 45.371

Păcurariu, Francisc . – Clasicismul românesc . – București :
Editura Minerva, 1971, p.145 – 154 [Titu Maiorescu]

II 12.181

Petrovici, Ion .- Titu Maiorescu. 1840-1917. – București :
Cartea Școalelor, 1931.- 165 p.

T I 3.176

T I 16.676

Popescu-Sireteanu, Ion . – Amintiri despre Titu Maiorescu . –
Iași : Junimea, 1973 . – 219 p.

II 11.188

Rusu, Liviu. - Scrieri despre Titu Maiorescu / Liviu Rusu. -
București : Cartea Românească, 1979. - 416 p.

II 19.468

Săndulescu, Alexandru . – Literatura epistolară . – București :
Editura Minerva, 1972, p.112 – 118 [Titu Maiorescu]

II 13.128

*** .- Sărbătorirea profesorului Titu Maiorescu, la
Universitatea din București, în ziua de 22 nov. 1909. –
București, 1909.

T IV 969

Schifirneț, Constantin. - Civilizație modernă și națiune :
Mihail Kogălniceanu, Titu Maiorescu, Mihai Eminescu. -
București : Editura Didactică și Pedagogică, 1996. - 143 p.
II 43.532

Slavici, Ioan. - Amintiri : Eminescu - Creangă - Caragiale -
Coșbuc - Maiorescu / Ioan Slavici. - București : Viitorul
Românesc, 1999. - 199 p.
II 49.193

Sorescu, Marin . - Încet cu pianul pe scări . - București :
Editura Cartea Românească, 1984, p.156 – 170
II 29.898

Streinu, Vladimir . - Clasicii noștri . - București : Editura
Tineretului, 1969, p.37 – 105 [Titu Maiorescu, critic literar]
I 2.715

Streinu, Vladimir . - Pagini de critică literară : Marginalia.
Eseuri. - București : Fundația pentru Literatură și Artă, 1938,
p.219 – 238 [Spre Titu Maiorescu]
T I 14.230

Streinu, Vladimir . - Pagini de critică literară : Marginalia.
Eseuri . - București : Editura pentru Literatură, 1968, p.187 –
202
II 14.557

*** . - Titu Maiorescu și prima generație de maiorescieni.
Correspondență : documente literare . - București : Minerva,
1978.-783 p.
III 4.063

Todoran, Eugen. - Maiorescu. - București : Editura Eminescu, 1977. - 416 p.

II 17.800

Tomuș, Mircea . – Istorie literară și poezie . Timișoara : Editura Facla, 1974, p.60 – 65 [Maiorescu și poezia]

II 13.682

Ungheanu, Mihai. - Adio, domnule Maiorescu! (Evoluția criticii socialiste, 1880 - 1980) / Mihai Ungheanu. - București : Editura Enciclopedică, 1995. - 351 p.

II 41.877

Ursache, Petru. - T. Maiorescu esteticianul : studiu hermeneutic / Petru Ursache. - Iași : Junimea, 1987. - 304 p.

II 31.357

Vianu, Tudor . – Arta prozatorilor români . – București : Editura Contemporană, 1941, p.92 – 101 [cap. IV – Prozatorii Junimii – 1 Titu Maiorescu]

T I 3.327

Vianu, Tudor . – Arta prozatorilor români . - București : Editura Minerva, 1981, p.80 – 88

II 24.442

Vianu, Tudor . – Studii de literatura română . – [s.l.], 1965, p.136 – 203

II 45.371

Vianu, Tudor . – Studii de literatură universală . – București : Editura Didactică și Pedagogică, 1965, p.136 – 146 [Ideile estetice ale lui Titu Maiorescu] ; p. 147 – 159 [Titu Maiorescu, estetician și critic literar] ; p.160 – 162 [Noi izvoare ale esteticii lui Maiorescu] ; p.163 – 193 [Titu Maiorescu] ; p.194-203 [Înțelegerea lui Maiorescu]

II 13.801

Vintilescu, Virgil. - Polemica Maiorescu - Gherea : implicații estetice și literare / Virgil Vintilescu. - Timișoara : Facla, 1980. - 284 p.

II 21.393

Vintilescu, Virgil . – Scriitorii clasici și Junimea . – București : Editura Didactică și Pedagogică, 1997, p.261 – 267

III 16.195

În periodice

Achiței, Gh. .- Personalitatea lui Titu Maiorescu - Gândirea estetică. În : Luceafărul, 1967, nr. 25 (269), p.4

Angheliescu, Mircea .- Titu Maiorescu și condițiunile progresului. În : “România literară” ; 32, nr.2, ian.1999, p.10

Anineanu, Marta .- Din corespondența lui Titu Maiorescu. În : Studii și cercetări bibliografice, XI, București, 1969, p. 45 - 151

Anton, Fabian. – Corespondență Titu Maiorescu – Jean Cerchez. În : “Ararat”, II, nr.7 (196), 1-15 apr. 2000, p. 7.

Anton, Fabian. - Corespondență Titu Maiorescu – Jean Cerchez. În : “Ararat”, II, nr.7 (196), 16-31 mar. 2000, p.6.

Bădescu Manu, Marin . – Insolite. O scrisoare a lui Jan Urban Jarnik către Titu Maiorescu. În “Dreptatea”, 23, nr. 392, 22 iun. 1991, p.2.

Bălan, Ion Dodu .- Personalitatea lui Titu Maiorescu - În : "Însemnările zilnice". În Luceafărul, 1967, nr. 25 (269), p.4

Bucur, Marin .- Personalitatea lui Titu Maiorescu - Orator nu retor. În : Luceafărul, 1967, nr. 25 (269), P.5

Bucur, Marin .- Toleranță și spirit democratic la Titu Maiorescu. În « Viața românească », 87, nr. 6-7, iun.-iul., p. 44-53.

București : Muzeul Literaturii Române : 18 februarie a.c. Simpozion Titu Maiorescu . În ”România literară”, 26, nr.6-18, 24 feb. 1993, p.19.

Cantemir, Traian .- Titu Maiorescu - Eugen Lovinescu. În : Ateneu, 1967, nr. 6, p.12

Călinescu, George .- Material documentar. Titu Maiorescu. : În Studii și cercetări de istorie literară și folclor, 1960, an IX, nr.3, p.534 - 538 și nr. 4, p.764

Călinescu, George .- Eminescu și arta. În : Luceafărul , 1964, VII, nr. 12 (145), 6 iunie, p.3

Ciachir, N. și Calafeteanu, I. .- Personalitatea lui Titu Maiorescu - Inedit. În : Luceafărul, 1967, nr. 25(269), p.5

Cioculescu, Șerban .- Titu Maiorescu și Eminescu. În : Revista Fundațiilor Regale..., VII, 1 martie 1940, nr. 3, p.627 - 642

Cioculescu, Șerban .- T. Maiorescu, critic literar. În : Libertatea, 1940 (VIII), nr. 4

Cioculescu, Șerban .- T. Maiorescu (Du calendar de l'U.N.E.S.C.O.). În : Roumaine d'aujourd'hui, București, 1967, nr.6 ; Portretul lui Titu Maiorescu. În : Aspecte literare contemporane .- Editura Minerva, 1972, p.627 - 631
Ciopraga, Constantin .- Direcții în critica maioresciană. În : Iașul Literar, nr. 3, 1967, p.24 - 28

Ciopraga, Constantin .- Înalte tradiții la polemicile noastre literare. În : Scânteia (XXXVI), nr. 7427, 9 august 1967, p.4

Ciurdariu, Mihai .- Titu Maiorescu reeditat (Pe marginea unei antologii). În : Revistă de Filosofie, T. 13, 1969, nr. 10, p.1287 - 1302

Constantinescu, Pompiliu .- Titu Maiorescu față de noi. În : Revista Fundațiilor Regale, an. VII, nr. 3, martie 1940

Constantinescu, Pompiliu .- Titu Maiorescu : activitatea sa critică. În : Manuscriptum, 3, nr.2, 1972, p.52 - 63

Cornea, Paul .- Titu Maiorescu și pașoptismul. În : Viața Românească, 1963, nr. 9, p.103 - 120 (art. republicat în vol. : De la Alecsandrescu la Eminescu.- București : Editura pentru Literatură, 1966, p. 325 - 368

Cotruș, Ov. .- T. Maiorescu și cultura română. În : Familia, 1967, nr. 4 - 6

Diaconescu, M. .- T. Maiorescu și specificul național al culturii. În : Argeș, Pitești, 1967, nr. 6

Dima, Al. .- Afinități electivă : Titu Maiorescu și Goethe. În : vol. Conceptul de literatură universală și comparată .- Editura Academiei, 1967, p.153 - 174

Dima, Al. .- Titu Maiorescu și problemele culturii naționale. În : Revista de istorie și teorie literară, București, 1967, tom. 16, nr. 3, p.337 - 342

Dima, Al. .- La o jumătate de veac. În : Gazeta literară, 1967, nr. 25

Drăgan, Mihai .- Titu Maiorescu și literatura națională. În : Luceafărul, nr. 10 și 11 din martie 1967, p. 3 și 7

Drăgan, Mihai .- Titu Maiorescu și literatura națională. În : Luceafărul, 1967, nr. 26 (270), p.7 și nr. 27 (271), p.7

Drăgan, Mihai .- Maiorescu, critic literar. În : Cronica, 1967 (II), nr. 38 (80) și următoarele

Drăgan, Mihai .- Titu Maiorescu. În : Lecturi posibile, Iași, Editura Junimea, 1978.

Florea, Virgiliu .- N. Gaster și Titu Maiorescu. În ”Tribuna”, 3, nr.3-9, oct. 1991, p. 2.

Gafița, M. .- Maiorescu în conștiința contemporanilor. În : Viața Românească, București, 1967, nr. 6, p.123 - 133 ; Studii de istorie literară, cap. Maiorescu, p. 27 - 120.- Editura Eminescu, 1979.

George, Al. .- La sfârșitul lecturii, I, 1973 ; II, 1978 ; IV, 1993

Georgescu, Paul .- Titu Maiorescu - critic literar. În : Viața Românească, 1963 (XVI), nr. 12, p.101 - 146

Gherea, I.(Dobrogeanu Gherea, Constantin) .- Asupra criticeii. În : Studii critice, București, Viața Românească, 1923, vol.I.
Ghiță, Simion .- Influența culturii clasice germane asupra gândirii estetice a tînărului Maiorescu (Titu). În ”Revista de istorie și teorie literară”, nr. 3-4, iul.-dec. 1992, p.349-360.

Ghiță, Simion .- Titu Maiorescu și cultura, ca formă de viață. În ”Forum”, 33, nr. 3, mar. 1991, p. 56-58.

Goia, Ioan D. .- Cadrilaterul n-a fost uitat. În ”Flacăra”, nr. 12, 24-30 mar., 1993, p.7. (10 august 1913, Tratatul de pace de la București, premierul român, Titu Maiorescu...)

Glürk, Eugen : Două scrisori semnate de Titu Maiorescu. În ”Steaua”, 42, nr.12, dec.1991, p. 22-23.

Husar, Al. .- Poziția lui Maiorescu în problemele culturii. În : Iașul literar, nr. 3, 1967, p. 28 – 33.

Hangiu, Ion .- Ortografia în școală. În ”Limba și literatura română”, 22, nr.2, apr.-iun., 1993. p. 5-8.

Ibrăileanu, Garabet .- Note și impresii : Profiluri Titu Maiorescu. În : Viața Românească, Iași, 1920, p. 137 - 148

Ionescu, O. .- Prezența lui T. Maiorescu în istoria școlii românești. În : Revista de pedagogie, 1967, nr.6

Ivașcu, George .- Junimismul. În : Contemporanul, 1967, nr. 9, (1064), 3 martie, p.3.

Juvara, G. .- Aforismele lui T. Maiorescu. În : Cronica, 1967, nr. 24

La 1 iulie 1917 a murit Titu Maiorescu. În ”România literară”, nr. 987, 1 iul. 1993, p.1.

Lăudat, I.D. .- Titu Maiorescu și scriitorii de la Convorbiri literare. În Iașul literar, nr. 3, 1967, p.33 - 40

Macrea, D. .- Titu Maiorescu și problemele limbii române. În : Cercetări de lingvistică, nr. 1, 1964, p. 5 – 34.

Madoșa, Ion .- Consemnări. Însemnări din Istanbul. În ”Lumea”, nr.9, 15-21 apr. 1993, p. 13.

Mamina, Ion .- Ora școlii. Guverne și guvernanți. Titu Maiorescu...În ”Magazin istoric”, 27, nr. 10, oct. 1993, p. 90-91.

Manolescu, Nicolae .- Titu Maiorescu. În : Contemporanul, 1967, nr. 9 (1064), 3 martie, p.3

Manolescu, Nicolae .- Titu Maiorescu : Critice. În : Contemporanul, 1967, nr. 26 (1081), p.3

Manolescu, Nicolae .- T. Maiorescu. În : Amfiteatru, 1967, nr.16

Marcea, Pompiliu .- Convorbiri literare și marile valori ale literelor românești. În : Luceafărul, 1967 (X), nr. 8 (252), 25 februarie p.1 și 7

Marcea, Pompiliu .- Personalitatea lui Titu Maiorescu, Omul.
În : Luceafărul, 1967, nr. 25 (269), p.5.

Matei, Dorin .- Academia Română, 12 ani. În ”Magazin istoric”, 25, nr.12, dec. 1991, p. 23-24.

Mănuță, Dan .- Istorie literară. Spiritualitatea convorbistă. În ”Luceafărul”, nr. 10, 25 mar. 1992, p. 4.

Mănuță, Dan .- Maiorescu și critica literară de până la 1867.
În : Iașul literar, 1967, nr. 7, p.45 – 53.

Mănuță, Dan .- Maiorescu și perspectiva deontologică. În ”România literară”, 23, nr. 37, 13 sept. 1990, p. 4-5.

Micu, Dumitru .- Titu Maiorescu – Precursorul. În : Ramuri, 1967, nr. 6

Micu, Dumitru .- Sub semnul adevărului. În : Gazeta literară, 1967, (XIV), nr. 25 (764), p.7.

Milcu, Dan .- Permanenta actualitate a lui Maiorescu. În ”Literatorul”, 8, nr. 29, 1998, p.5.

Moisa, Mircea .- Tânărul Titu Maiorescu – Familii cultural-creatoare. În ”Cuvântul libertății”, 8, nr. 2135-2136, 26-27 iul.1997, p.3.

Moisa, Mircea .- – Familii cultural-creatoare. În ”Cuvântul libertății”, 8, nr. 2114-2115, 5-6 iul.1997, p.3.

Munteanu, George .- Aere serennius. În : Contemporanul, 1967, nr. 9 (1064), 3 martie, p.3

Munteanu, George .- Titu Maiorescu. În : Contemporanul, 1967, nr. 26 (1081), p.1 și 2

Munteanu, George .- Maiorescu – o problemă de situare. În : Contemporanul, 1967, nr. 36(1091), p.3.

Negoescu, Marius . – Pe când revenirea la ortografia veche ? (Titu Maiorescu). În “Dreptatea”, 23, nr. 342, 12 apr. 1991, p. 4.

Negoșescu, Ion .- Glose eminesciene. În : “Viața Românească”, București, 1967, nr. 3, p.86 – 99 și numerele următoare

Negoșescu, Ion . – Titu Maiorescu și România burgheză. În “Dreptatea”, 23, nr. 284, 19 ian. 1991, p. 2.

Netzhammer, Raymund .- Războiul de reîntregire văzut de la București. Amintiri din România (Titu Maiorescu). În “Magazin istoric”, 25, nr. 11, nov. 1991, p. 59-62.

Nicolescu, G.C. .- Maiorescu și Gherea. În : Gazeta literară, 1967 (XIV), nr. 25 (764), p.6.

O lecție de civism și de diplomatie : Titu Maiorescu la Berlin. În “Magazin istoric”, nr. 5, mai 1993, p. 58-60.

Oltean, V. – Titu Maiorescu în acțiunea de susținere a primului liceu românesc brașovean. În : Limbă și literatură, vol.1, 1976, p.199 - 213

Oprea, Ioan . – Elemente de continuitate în terminologia filozofică folosită de Titu Maiorescu. În “Limba română”, 41, nr. 3, mar. 1992, p. 145-149.

Ornea, Zigu . – La aniversarea “Junimii”. În “România literară”, 26, nr. 11, 25-31 mar. 1993, p. 11.

Ornea, Zigu . - Shopenhauer tradus de Maiorescu (Titu). În “România literară”, 26, nr. 12, 1-7 apr. 1993, p. 11.

Paleologu, Alexandru .- O lecție de ținută intelectuală. În : Contemporanul, 1967, nr. 26 (1081), p.3 ; Jurnalul lui Maiorescu. În : Spiritul și litera.- Editura Eminescu : București, 1970, p.149-155

Papadima, Ovidiu .- Anii de formație ai lui Maiorescu. În : Ramuri, Craiova, mai, 1947 ; Actualitatea lui Maiorescu. În : Informația Bucureștiului, 1967, 1 iunie.

Pătrașcu, Ion .- Filologi craioveni, membri ai Academiei Române (**Titu Maiorescu**, George Fontana, Nicolae Quintescu, Gheorghe Chițu, George Bengescu, Dionisie Pippidi, Alexandru Marcu, Alexandru Balaci). În “Mitropolia Olteniei”, 43, nr. 4-6, oct.-dec. 1991, p. 71-75.

Piru, Alexandru .- O veche dispută. În : Gazeta literară, București, 1967 (XIV), nr. 2(741), 12 ian., p.1 și 6

Piru, Alexandru .- Principiile esteticii maioresciene. În : Viața Românească, București, 1967, nr. 6, p.118 – 122.

Piru, Alexandru .- Titu Maiorescu. În ”Limba și literatura română. Revistă trimestrială pentru elevi”, 19, nr.1, 1990, p. 34-37.

Popa, Dorin .- În dialog cu Petre Țuțea (Titu Maiorescu...). În “Contemporanul. Ideea europeană”, 110, nr. 47, 22 nov. 1991, p. 7.

Popa, Marian .- Personalitatea lui Titu Maiorescu – Marginalii la o prefață (Titu Maiorescu, Critice, I – II.- București : Minerva, 1967). În : Luceafărul, 25, (269),1967, p.5.

Popescu, George .- Puncte de vedere. Nevoia de modele (Titu Maiorescu). În “Cuvântul libertății”, 3, nr. 674, 18-19 iul. 1992, p. 1-2.

Popescu, Ion Mihail .- Titu Maiorescu și critica “formelor fără fond”. În “Opinia națională”, nr. 26, 11 oct. 1993, p. 8.

Preda, Dumitru .- România și războaiele balcanice (Titu Maiorescu). În “Magazin istoric”, 27, nr. 8, 8 aug. 1993, p. 47.

Rusu, Liviu .- Însemnări despre Titu Maiorescu. În : Viața Românească, 1963, (XVI), nr. 5, p. 64 – 88

Rusu, Liviu .- Titu Maiorescu. În : Revista de istorie și teorie literară, București, 1966, tom.15, nr. 3, p. 417 – 424.

Schifirneț, Constantin .- 75 de ani de la moartea lui Titu Maiorescu. În “Dimineața”, 3, nr. 126, 11 iul. 1992, p. 1.

Simion, Eugen .- Maiorescu și Lovinescu (I). În : Gazeta literară, 1967, (XIV), nr. 25, (764), p.6 și numerele următoare.

Simion, Eugen .- Modelul Maiorescu. În “România literară”, 23, nr. 7, 15 feb. 1998, p. 7.

Stanomir, Ioan .- Blocul de marmură : 130 de ani de maiorescianism. În “Contemporanul”, 7, nr. 33, aug. 1997, p. 4.

Stănescu, Saviana .- Titu Maiorescu : Oratori, retori și limbuți. În “Adevărul literar și istoric”, 4, nr. 155, 28 feb. 1993, p. 5.

Stoica, Ion .- Biblioteca Centrală Universitară din București (Manuscrise : Titu Maiorescu). În “Contemporanul. Ideea europeană”, nr. 22, 4 iun. 1993, p. 2.

Streinu, Vladimir .- Epilog la comemorarea Maiorescu. În : Luceafărul, București, 1967, (X), nr. 26 (2709), p.1.

Surdu, Alexandru . – Titu Maiorescu – 160 de ani de la naștere. În “Academica”, 10, nr. 4, feb. 2000, p. 20.

Tănase, Viorel Iulian .- Cercetările psihologice ale lui Titu Maiorescu. În “Academica”, 9, nr. 9-10, iul.-aug. 1999, p. 31.

Tănase, Viorel Iulian .- Titu Maiorescu despre aplicațiile logicii. În “Academica”, 10, nr. 5, mar. 2000, p. 24.

***. – Titu Maiorescu : Istoria contemporană a României. 1866-1900. În “Albina”, 96, nr. 6-7, iun.-iul. 1993, p. 8

***. – Titu Maiorescu : Istoria contemporană a României. 1866-1900. În “Albina”, 96, nr. 3-4, mar.-apr. 1993, p. 10

***.- Titu Maiorescu, Toma Stelian. Desene de Any Murnu. În “Moftul român”, 4, nr. 2-3, 1993, p. 16-17.

Todoran, Eugen . – Premise lingvistice ale poeziei lui Maiorescu. În : Limbă și literatură, vol.2, 1974, p.229 - 241

Ursache, Petru . – Maiorescu și cultura europeană. În “Limba și literatura”, vol. 1, 1991, p. 37-46.

Ursu, Ioana, Lăcustă Ioan . – 1943 : Titu Maiorescu. În “Magazin istoric”, 23, nr. 3, mar. 1993, p. 84-85.

Vianu, Tudor .- Înțelegerea lui Maiorescu. În : Viața Românească, București, 1963 (XVI), nr. 8, p.52 – 59.

Zaciu, Mircea .- Prezența lui Maiorescu. În : Tribuna, 1966, nr. 27

Zaciu, Mircea .- Convorbiri literare. În : Steaua, nr. 3 (206), 1967, p.70 – 75

Zisu, Aurelian . – Infirmeria lui Maiorescu. În “Magazin istoric”, 3, nr. 4-5, 2000, p. 4.

IV. ICONOGRAFIE

Portrete și fotografii în volume

Titu Maiorescu. În : Călinescu, George . - Istoria literaturii române de la origini până în prezent, București, Editura Fundațiilor, 1942, p. 357-358.

T IV 1156

Titu Maiorescu. În : Călinescu, George George . - Istoria literaturii române de la origini până în prezent. – Ediția a 2-a – București : Editura Minerva, 1982, p. 410- 411 (după I. Rădulescu-Pogoneanu), p. 412 (după Constantin-G. Toma)

V 266

Titu Maiorescu. În : Crăciun, Boris . – Istoria ilustrată a literaturii române : album. – Iași, [s.n.], p.45.

IV 2.032

Titu Maiorescu. În : Dicționarul enciclopedic – București : Editura Enciclopedică, 2001, vol. IV- L-N, p. 218.

III 12.969

Titu Maiorescu. În : Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900 . – București, Editura Academiei, 1979, p. 541.

IV 1.246

Titu Maiorescu. În : Dicționarul scriitorilor români / coord. : Mircea Zăciu, M. Papahagi, A.Sasu. – București : Editura Albatros, 2001, vol. 3, p. 27.

III 13.825

Titu Maiorescu. În : Enciclopedia școlară. – București : Editura “Cartea Școlii 2000”, 1998, p. 530.

III 17.514

Portrete și fotografii în periodice

Titu Maiorescu. Portret. În : Argeș, 2, nr. 6, iunie 1967, p.1

Titu Maiorescu. Foto. În : Cronica, 2, 11 martie 1967, p.7

Titu Maiorescu. Foto. În : Luceafărul, 10, 24 iunie 1967, p.4

Titu Maiorescu. Foto. În : Luceafărul, 9, 5 iunie 1965, p. 6

Titu Maiorescu. Foto. În : Ramuri, 4, nr. 6, iunie 1967, p. 6

Titu Maiorescu. Foto. În : România literară, 1, 17 octombrie 1968, p. 11

Membrii Societății Academice Române, la 1867. Fotografie de Franz Dusderl. Cabinetul de stampe al B.A:R. Reproducere foto, Ștefan Micloș. În : Biblioteca, 2, nr. 7-8-9, 1991, p. 1; 46.

Titu Maiorescu. Desene de Al. Murnu. În : Moftul român, 4, nr. 2-3, 1993, p. 16-17.

V. APRECIERI CRITICE

“Acest om, care la un moment dat s-a ridicat împotriva întregii direcții vechi politice, sociale, literare și științifice, acest om care a lucrat la răsturnarea tuturor valorilor din vremea sa, a avut un spirit minunat de potrivit sarcinei sale, a avut spiritul eminent negativ. De forma pur negativă a atitudinii sale își dă seama și el, dar o explică prin cauzele curat obiective, prin lipsa unei adevărate literaturi, ca obiect al criticii sale și prin metoda criticii estetice, pe care o aplică el literaturii.

Cele două mari calități ale lui Maiorescu sunt finețea gustului său estetic în limitele lui și arta strategiei literare. La acestea, trebuie să mai adăugăm și stilul. Stilul acestui logician, stilul acestui aristocrat al gândirii, stilul acestui om echilibrat este limpede, rece, casant, avar în cuvinte și de o eleganță sobră și oarecum căutată în vârtoșenia lui. Maiorescu este creator în stil. El este inițiatorul unui gen de stil în literatura noastră. El a creat la noi stilul ideilor. Și, poate, a rămas și până astăzi cel mai bun scriitor de idei al românilor.[...]

În sfârșit, acum când încheiem această schiță de istorie literară, nu putem să nu ne exprimăm sentimentul de mândrie, că, aproape încă în zorile culturii noastre moderne, a apărut printre noi acest european desăvârșit care a întrupat în el unele din cele mai prețioase însușiri ale rasei române.”

Garabet Ibrăileanu . - Titu Maiorescu. În :
Însemnări ieșene, nr. 30, 7 septembrie 1919

“Împreună cu Eminescu, Titu Maiorescu rămâne și astăzi în fruntea generației sale, ca scriitor de idei și un model de precizie și fermitate, de limpezime și logică și de o anume căldură interioară în defășurarea cugetării...

Rolul lui - mutatis mutandis - este într-un fel rolul unui Boileau român, înarmat și cu principii directoare, animat și de polemică, născut și într-o epocă de mari scriitori (Eminescu, Creangă, Caragiale) și dotat cu un gust sigur, ager și cu sentimentul valorilor.

Maiorescu a fost, prin excelență, un spirit critic în accepția cea mai generală a cuvântului, și oriunde s-a manifestat, în oricât de divergente tărâmuri a activat, el a dus cu sine aceeași unitate temperamentală, aceeași structură specifică - de critic, în politică la fel ca și în literatură, în filosofie, ca și în istorie, în avocatură, ca și la tribună și la catedră, și că destinul lui a fost să dea cea mai strălucită pildă a criticii însăși, în sensul ei de funcție generală a spiritului, în a doua jumătate de veac a culturii române. Și prin această fizionomie, Maiorescu este actual astăzi și va mai fi încă atâta timp cât facultatea critică a minții nu va înceta să funcționeze, în evaluarea produselor spirituale ale culturii.”

Pompiliu Constantinescu . - Titu Maiorescu față de noi. În : Revista Fundațiilor Regale, an. VII, nr. 3

“Arta lui Maiorescu este de ordin clasic, bazată pe echilibrul static de forțe. Ea este expresia literară a însăși structurii lui psihologice clasice. Cea mai însemnată dintre creațiile lui e cea a personalității lui armonice. N-a fost, după cum am văzut, nici un om politic propriu-zis, nici un creator literar, nici un învățat specializat, nici un scriitor profesionist, nici un filosof și nici măcar un critic literar ; le-a îmbinat pe toate într-un ansamblu armonios de calități solid închegate ; personalitatea lui nu stă în excesul unei însușiri în dauna celorlalte, ci într-un raport, un echilibru de forțe : formula tipică a omului și a artei clasice. Stilul literar al lui Maiorescu se suprapune exact pe stilul de viață Stilul e, în adevăr, în cazul lui, omul.”

Eugen Lovinescu . - Titu Maiorescu . -
București : Fundația Regală pentru Literatură și Artă, 1940,
vol.II, p.423 - 424

“Alături de estetician stă criticul literar. Mulți dintre acei care au scris despre Maiorescu au recunoscut în el mai mult un critic al culturii decât al literaturii. Și, fără îndoială, apropiindu -se de fenomenul literar, Maiorescu o făcea, mai ales în primele lui studii, cu interesul pe care îl merită literatura ca o parte importantă a culturii unui popor.

Dacă oficiul cel mai de seamă al criticei literare este acela de a recunoaște și impune valori noi, nimeni nu l-a împlinit mai bine decât Titu Maiorescu.

Maiorescu este creatorul esteticeii filosofice în cultura noastră. Prin gustul și prin virtuțile caracterului său el a devenit pilda invariabilă a oricărei activități critice.

Când în configurația actuală a culturii noastre întâmpinăm de atâtea ori pe teoreticianul abstract figurând alături de empiristul criticei, nu putem să nu salutăm în echilibrul realizat de Maiorescu nu numai modelul neîntrecut, dar și ținta permanentă a năzuințelor noastre.”

Tudor Vianu . - Titu Maiorescu - estetician și critic literar, [1940. În “Trei critici literari”, București, : s.n., “Biblioteca pentru toți”, nr. 1550 - 1551, [1944], p.3 - 36

[...] Maiorescu a făcut un mare serviciu contemporanilor, atrăgându-le atenția că simpla versificare de știri istorice ori de judecăți nu este poezie. El are noțiunea gratuității artei pe care cu vorbele doamnei de Stael o numește une noble inutile. Înlăturarea din sfera artei a considerațiilor impure, mai ale într-o vreme preocupată de valorile relative, este un titlu de glorie al criticului.

De altminteri, Titu Maiorescu nu avea plăcerea analizei cărților. Pentru el, critica este o datorie de cetățean, pe care o

îndeplinește cu multă hotărâre și cu mult talent. Luată în absolutitate, principiile lui estetice se pot discuta : ca instrumente de îndrumare a culturii române ele și-au atins ținta.

Opera lui Maiorescu este didactică. Însă nu este totuși caducă și se citește și azi cu cea mai mare satisfacție. Ea cuprinde un umor secret, ieșind din disproporția vădită între marea intelectualitate a criticului și efortul de a vorbi în graiul tuturor.”

George Călinescu . - Titu Maiorescu, în “Istoria literaturii române de la origini până în prezent”. - București : Fundația Regală pentru Literatură și artă, 1941, p. 353 - 357

Idealul estetic al lui Maiorescu este idealul clasic : opera sănătoasă (după Goethe, care identificase ideea de clasic cu aceea de sănătos), icoană a bunului simț și a echilibrului formei cu fondul. Cititorul din Maiorescu, adică omul de gust, contrazicea pe alocuri pe teoretician. Un Lenau sau un Heine nu îngăduiau să ilustreze cu operele lor teoria clasică a frumosului. Cu toate acestea, cititorul, orientat exclusiv de intuiție, îi gusta. Sunt dovezi destule despre aceasta. Și atunci se întâmplă lucru foarte interesant ca spiritul clasic, care era Maiorescu în estetică, să-și acomodeze convingerile organice și deci anterioare cu constatările practice de cititor și să caute a da acestora din urmă o justificare teoretică. Așa se face că e adus în “O cercetare critică ...” să facă teoria romantică a poeziei “abundantei” de idei și a sugestivității (realități estetice care depășesc adaptarea strică a formei la fond), ceea ce pare oarecum contrazicător. Iar dacă aprecierile maioresciene, ca posibilități de a-i cunoaște gustul, mai pot da loc la contestări sau restricțiuni, această facultate eminentă critică apare din reflexele ei teoretice ca singura putere vie, care stăpânește chiar inteligența abstractă, atât de devreme și de definitiv fixată la Maiorescu.”

Vladimir Streinu . - Titu Maiorescu,
criticul literar, [1943], în “Clasicii noștri” .- București :
Editura Tineretului, 1969, p.77 - 79

“Maiorescu și-a întreprins acțiunea de salubritate a literaturii române pe baza unei formații filosofice și literare temeinice.

Ne-a fost dat ca primul mare îndrumător literar român să aibă o pregătire filosofică la nivel european, ceea ce îi asigura o gândire solidă, dar în același timp, datorită multelor limbi pe care le cunoștea, și anume : germana, franceza, engleza, italiana, la care se adăugau bineînțeles greaca și latina, să fie familiarizat cu marile capodopere ale literaturii universale.”

Liviu Rusu . - Scrieri despre Titu Maiorescu . -
București : Editura Minerva, 1979, p.362, 363

“Înainte de Călinescu, Maiorescu va deschide examenul operei cu un examen al culturii poetului, idee foarte modernă și care, în același timp, arată cât de bine intuise criticul pe Eminescu :

“Eminescu este un om al timpului modern, cultura lui individuală stă la nivelul culturii europene de astăzi. Cu neobosita lui stăruință de a ceti, de a studia, de a cunoaște, ei își înzestrează fără preget memoria cu operele însemnate din literatura antică și modernă. Cunoscător al filozofiei, în special a lui Platon, Kant, Schopenhauer, și nu mai puțin al credințelor religioase, mai ales al celei creștine și budhaiste, admirator al Vedelor, pasionat pentru operele poetice din toate timpurile, posedând știința celor publicate până astăzi din istoria și limba română ...”

Desigur, acest “cuprins ideal al culturii omenești nu era la Eminescu erudiție străină, ci era primit și asimilat în chiar individualitatea lui intelectuală”. Cu alte cuvinte, filosofia nu devine poezie decât prin expresie individuală ; iar primul strat

al expresiei unei personalități este limba. Miracolul eminescian, pare a spune criticul, nu constă pur și simplu în profunzimea gândirii, dar în limba extraordinară în care gândirea s-a încorporat.

Lucrurile esențiale sunt spuse de Maiorescu : seninătatea abstractă, vocația pentru absolut, “filozofia”, cultura, limba, tehnica. Criticul se poate încumeta să prevadă marea influență a lui Eminescu asupra poeziei viitoare.

Maiorescu nu a creat numai cea dintâi imagine durabilă a lui Eminescu : el a creat un mit. Poetul însuși s-a recunoscut în această imagine și căutat să corespundă modelului maiorescian.”

Nicolae Manolescu .- Critice, în "Contradicția lui Maiorescu ". - București : Editura Cartea Românească, 1970, p.242 - 249

"Maiorescu era, în 1886, o personalitate cunoscută, se exercitase în multiple sectoare ale vieții literare românești. Între articolul despre Caragiale și cel despre Eminescu, “Poeți și critici” este un moment de “pauză” în sensul că analiza este mai direct înlocuită cu teoretizarea, monologul despre “alții” cu cel despre “sine”. Despre critică și critic se scriseseră numeroase articole până la Maiorescu, însă cel al mentorului junimist cunoaște cea mai largă audiență, rămânând peste timp geneza unei adevărate direcții pentru cei care vor concepe creația și critica domeniului autonome, imposibil de unificat pe coordonatele aceleiași viziuni.

Privită în perspectiva timpului, însemnătatea criticului literar Titu Maiorescu apare întoată semnificația ei istorică și permanentă. El a vegheat neobosit la dezvoltarea literaturii timpului, instaurând, prin scris, în “Convorbiri literare”, și activitatea orală în cadrul societății “Junimea”, un climat de înaltă exigență critică. El urmărea, deopotrivă, perfecționarea artistică a operei și adâncirea de către scriitori, pe cale

cunoașterii directe și a intuiției profunde, a izvoarelor autohtone de inspirație. Calea croită de Maiorescu este aceea a unei critice estetice concentrate în expresie, prin intermediul căreia a promovat cu tact, demnitate și independență opere literare autentice, indiferent de natura conținutului lor.

Ctitor al criticii estetice românești, timpul ca supremă răsplată, l-a selectat pe Maiorescu întotdeauna cu o măsură mult mai dreaptă decât urmașii care adesea l-au exaltat sau l-au respins fără argumente.”

Mihai Drăgan . - Titu Maiorescu ... 4, Criticul literar, în Lecturi posibile . - Iași : Editura Junimea, 1978, p. 138, 139, 140, 176

“Maiorescu este în literatura noastră creatorul stilului critic și creatorul polemicii literare. Mai totdeauna nimicitoare, polemicile lui nu sunt niciodată atacuri ad hominem. Maiorescu combătea impostura, pretenția de cultură, exagerările de orice fel, mistificația, incompetența, desigur ignoranța. Procedeu e de a-și pune preopinentele la locul său cu generozitate și niciodată cu violențe verbale. Umorul e mai ridicat decât ridicarea tonului. [...] Replici precum : “Aceasta poate să fie adevărat, dar nu e în chestie, precum nu e în chestie nici tirada următoare asupra meritelor lui Voltaire”, poartă marca spiritului polemic maiorescian, a inteligenței ca și a remarcabilului său talent literar.”

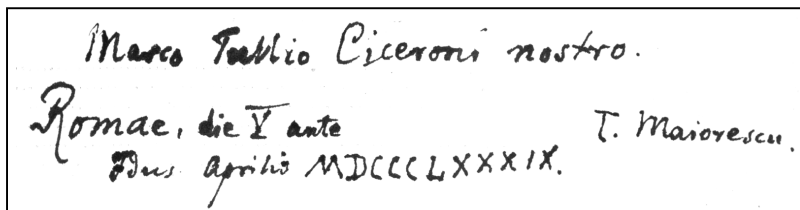
Al. Piru .- Titu Maiorescu, în Istoria literaturii române de la început până azi .- București : Editura Univers, 1981, p. 125 - 126

VI. O DEDICAȚIE MANUSCRISĂ TITU MAIORESCU

Lucrarea reputatului istoric englez Edward Gibbon (1737-1794) "*History of the Decline and Fall of the Roman Empire*", apărută la Londra în 1787, este una dintre cele mai autorizate scrieri privind istoria Imperiului Roman. O parte din această lucrare a apărut în Franța încă din timpul vieții autorului. Le Clerc de Septchênes a început traducerea care a fost continuată de Meunier și Cantwell. I se atribuie lui Ludovic al XVI-lea o parte din traducerea lui Le Clerc de Septchênes. Pauline Guizot a revăzut aceste traduceri și a publicat o ediție a lucrării în 1828. În 1835, Jean Alexandre C. Buchon (1791-1846), istoric francez, a revizuit traducerile anterioare și a reeditat lucrarea, în două tomuri masive, respectând "pas cu pas originalul (...) sensul și spiritul autorului" după cum mărturisește el însuși în prefață.

Biblioteca "Alexandru și Aristia Aman" din Craiova are în colecțiile sale această ediție în limba franceză: *Histoire de la Décadence et de la Chute de L'Empire Romain par Édouard Gibbon ; Avec une notice par J.A.C. Buchon. - Paris : Librairie Ch. Delagrave, [s.a.], 2 vol., in 8^o (Pantheon Littéraire. Chefs-d'oeuvre de l'esprit humain)*. Cartea mai conține o scrisoare a traducătorului către istoricul francez Louis Adolph Thiers (1797-1877) și o biografie a lui Edward Gibbon.

Pe fila liminară a volumului I este o dedicație manuscrisă a lui Titu Maiorescu (1840-1917) pentru Duiliu Zamfirescu (1858-1922). Dedicatia este făcută în 1889, la Roma și este scrisă în limba latină:



Marco Tullio Ciceroni nostro.
Romae, die V ante
Idus Aprilis MDCCCLXXXIX. T. Maiorescu.

Marco Tullio Ciceroni nostro.

Romae, die V ante aprilio MDCXXXIX. T. Maiorescu

Duiliu Zamfirescu își începe cariera diplomatică în mai 1888 fiind numit secretar de legație la Roma, unde va rămâne până în 1906. Între 5 și 11 aprilie 1889, soții Maiorescu au fost la Roma, unde prietenul lor Duiliu Zamfirescu i-a însoțit tot timpul. Au vizitat împreună San Pietro, Capitoliul, San Pietro in Vincoli, s-au plimbat cu trăsura pe Via Appia și cu trenul până la Frascati (cf. Titu Maiorescu, *Însemnări zilnice* ; Publicate cu o introducere, note, facsimile și portrete de I. Rădulescu-Pogoneanu. - București : Editura Librăriei Socec, [s.a.], vol. III, p. 144-147). Despre această vizită amintește și Duiliu Zamfirescu în corespondența cu Titu Maiorescu pe care l-a venerat. Relațiile dintre cei doi se vor răci în timp, iar în 1913 vor înceta.

Cele două volume ale lui Edward Gibbon, din colecțiile Bibliotecii "Alexandru și Aristia Aman" din Craiova provin de la cunoscutul bibliofil bucureștean Al. Vasilescu-Capsali și sunt însoțite de un referat de recomandare al dr. Corneliu Dima-Drăgan.

prof. Gabriela Braun